

**COTTON
ASSOCIATION
OF INDIA**

Established 1921

ISO 9001:2015

News Relating to **Cotton and Textile Sector**

Date-30-09-2026

Sr. No.	Topics	Page No.
News Relating to Cotton and Textile Sector		
1	CAI's Spot Rates- 30th September 2026	3
2	ICE Cotton Futures: 29th September 2026	4
3	Cotlook "A" Index: 29th September 2026	4
4	India, Qatar accelerate talks on BIT, FTA & \$10 bn investment plan	4-6
5	ICE cotton plunges on aggressive selling pressure, stronger dollar	6-8
6	Middle Corridor could emerge as efficient Europe-Asia trade route: WB	9-10
7	Indian Cotton Market Under Pressure	11
8	Drought Hits Five States, Rabi Focus Shifts	12
9	Kasturi Cotton Quality Gets Focus	13

ICE COTTON CLOSE						29 Sep 2026
CONTRACT MONTH	OPEN	HIGH	LOW	SETTLE	CHANGE	Op. Int.
Cotton (CT) - Quote: Cents/Pound - Contract Size: 50,000 Pounds.						
Oct-26	0.00	75.13	75.13	75.13	▼3.93	0
Dec-26	82.73	82.91	78.86	78.86	▼4.00	1,81,534
Mar-27	85.67	85.80	81.75	81.75	▼4.00	87,476
May-27	87.31	87.50	83.43	83.43	▼4.00	52,773
Jul-27	87.67	87.69	83.82	83.82	▼4.00	30,637
Oct-27	78.67	78.67	77.58	77.58	▼2.75	36
Dec-27	79.30	79.30	77.28	77.48	▼2.18	31,809

Cotlook Index: 29-09-2026

93.35 (+0.10)

India, Qatar accelerate talks on BIT, FTA & \$10 bn investment plan

Wednesday, 30th Sep 2026, (Source: www.fibre2fashion.com)

Insights

India and Qatar have agreed to quicken work on a Bilateral Investment Treaty and Free Trade Agreement after ministerial talks in Doha.

The agenda covers Qatar's \$10 billion investment commitment and a proposed Qatar Investment Authority office in India.

Exporters, importers and sourcing teams will monitor moves on Gulf trade flows and Strait of Hormuz commerce.

India and Qatar have agreed to accelerate engagement on a Bilateral Investment Treaty (BIT) and a Free Trade Agreement (FTA), while advancing Qatar's \$10 billion investment commitment in India and plans to establish a Qatar Investment Authority (QIA) office in the country.

The issues were discussed during India's Finance Minister Nirmala Sitharaman's three-day visit to Doha, which concluded on September 29, including meetings with Qatar's Minister of State for Foreign Trade Ahmad bin Mohammed Al-Sayed and Finance Minister Ali bin Ahmed Al-Kuwari on the sidelines of the Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB) 2026 Annual Meeting.

The two sides also discussed expanding the use of India's Unified Payments Interface (UPI) across Qatar, engagement with India's National Infrastructure and Investment Fund (NIIF), and the Double Taxation Avoidance Agreement (DTAA) as a framework for greater trade, investment and tax certainty.

"The leaders discussed expansion of Indian UPI payments across Qatar; implementation of \$10 billion Qatari investment commitment in India; engagement with National Infrastructure and

Investment Fund; and finalisation of the Bilateral Investment Treaty. They also discussed the Double Taxation Avoidance Agreement as a strengthened framework for trade, investment and tax certainty,” the Ministry of Finance said in a post on X.

Qatar highlighted investment opportunities in India’s ports, airports, highways and power sectors. Opportunities for Indian companies in Qatar were also discussed across food security, pharmaceuticals, petrochemicals, education, healthcare and start-ups.

Sitharaman also stressed the need to restore regular trade movement between India, Qatar and other Gulf countries, including unimpeded shipping and commercial navigation through the Strait of Hormuz, according to media reports.

Separately, Sitharaman addressed the Qatari Businessmen Association (QBA) Business Roundtable in Doha, where India’s economic growth and investment opportunities were presented to Qatari businesses. The Ministry said India’s real GDP growth reached 7.8 per cent in the first quarter of FY26, while investment grew 11.9 per cent.

The Ministry also highlighted Japan Credit Rating’s upgrade of India’s long-term issuer rating from BBB+ to A-, and said India recorded annual gross foreign direct investment (FDI) inflows of \$94.53 billion in FY26, the highest level in 15 years.

At the business roundtable, Sitharaman discussed emerging economic opportunities in both countries and encouraged Qatari businesses to explore trade and investment partnerships with India.

During her Qatar visit, Sitharaman also held bilateral meetings with counterparts from Saudi Arabia, Jordan and Nepal covering areas including investment, trade, reconstruction, food security and digital payments.

ICE cotton plunges on aggressive selling pressure, stronger dollar

Wednesday, 30th Sep 2026, (Source: www.fibre2fashion.com)

Insights

ICE cotton futures plunged as US harvest pressure, a firm dollar, weaker crude oil and position adjustments drove broad selling.

December 2026 settled at the 400-point daily limit at 78.86 cents per pound; trading volume rose to 112,170 contracts.

China suspended 2026 State Reserve sales from September 30, while shipments lagged projections and traders watched crude and the dollar.

ICE cotton futures plunged on Tuesday as aggressive selling swept across the board amid seasonal harvest pressure, a firm US dollar, weaker crude oil, and month-end and quarter-end position adjustments. Increasing availability of the US crop added supply pressure, while higher interest-rate expectations supported the dollar and weighed on export competitiveness. Heavy

trading volume reinforced the bearish move, although China's suspension of State Reserve cotton sales offered a potentially supportive supply-side development.

The most-active December 2026 cotton contract closed at the 400-point daily limit, settling at 78.86 cents per pound. Its synthetic settlement was calculated at 78.63 cents, implying an effective decline of 423 points.

March 2027, May 2027 and July 2027 contracts also closed at the 400-point limit, with synthetic losses of around 412–423 points. Other contracts declined by 175–393 points, indicating broad-based selling across the futures board rather than pressure confined to the nearby contract.

Trading volume surged to 112,170 contracts from 61,336 contracts in the previous session. It was the highest daily volume since June 11, when 123,082 contracts were traded, highlighting strong market participation in the decline.

Open interest had reached a record 386,954 contracts on Friday, surpassing the previous high of 386,418 contracts recorded on February 4. Open interest has remained above 300,000 contracts throughout 2026.

Seasonal supply pressure also remained an important factor as the US harvest accelerated and availability of the new crop increased. Better-than-expected yields could keep prices under pressure in the coming weeks, although adverse weather or concerns over crop quality and yields could provide temporary support.

The US dollar remained firm amid expectations of tighter monetary policy. A stronger dollar makes US cotton relatively more expensive for overseas buyers and can weaken export competitiveness. Month-end and quarter-end portfolio adjustments also encouraged position rebalancing, with the unwinding of speculative long positions potentially adding to selling pressure.

Crude oil prices weakened during the session. Lower energy prices can reduce polyester production costs, potentially improving the competitiveness of man-made fibres against cotton.

US cotton export sales had improved in the previous week, but shipments continued to lag the pace needed to meet US Department of Agriculture projections, leaving the demand outlook relatively subdued.

Meanwhile, the China National Cotton Reserves Corporation decided to suspend 2026 State Reserve cotton sales from September 30. The move will halt the regular flow of additional reserve cotton into the market and could provide some support from the supply side.

The planned September 29 reserve auction comprised 2,456.21 tonnes, entirely of US cotton. Cotton China reported a 100 per cent transaction rate for the auction, with an average transaction price of 17,636 yuan (~\$2,624) per tonne.

Technically, the decisive fall below 80 cents strengthened the bearish tone. The 78.63–78.30 cents range has emerged as the next important reference zone, while 80 cents is likely to act as the first major psychological resistance level.

The sharp limit-down move could also leave the market technically oversold, raising the possibility of short-covering if a supportive fundamental trigger emerges.

Market participants are expected to closely watch US harvest progress, export sales and shipments, China's reserve-sale suspension, movements in the US dollar and crude oil, and speculative positioning for further direction.

This structure keeps the first paragraph market-wide, the second paragraph contract-specific, and the subsequent paragraphs focused on participation, fundamentals and technical analysis.

This morning (Indian Standard Time), December 2026 cotton was trading at 79.18 cents per pound (up 0.32 cent). Cash cotton was traded at 76.61 cents (down 3.75 cent), while the October 2026 contract traded at 75.13 cents (down 3.93 cent). The March 2027 contract was at 82.03 cents (up 0.28 cent), May 2027 at 83.75 cents (up 0.32 cent), and July 2027 at 84.12 cents (up 0.30 cent).

Middle Corridor could emerge as efficient Europe-Asia trade route: WB

Wednesday, 30th Sep 2026, (Source: www.fibre2fashion.com)

Insights

Strategic investments and reforms could make the Trans-Caspian Transport Corridor a more reliable Europe-Asia trade route, according to the World Bank.

Upgrading infrastructure and improving co-ordination could more than triple trade volumes, halve travel times, raise GDP by 3.3 per cent and create 2 million jobs by 2040.

Strategic investments and reforms in the Trans-Caspian Transport Corridor (TCTC), also known as the Middle Corridor, could make the route a more reliable and efficient option for Europe-Asia trade, widening routing choices and lowering logistics costs for shippers facing supply-chain disruptions, heightened protectionism and climate impacts, according to the World Bank.

The report covers nine countries along the corridor: Armenia, Azerbaijan, Georgia, Kazakhstan, the Kyrgyz Republic, Tajikistan, Türkiye, Turkmenistan and Uzbekistan. Armenia is not yet a TCTC host country but is expected to establish direct physical links to the corridor in the 2030s.

For exporters, importers, manufacturers and sourcing teams moving goods between Europe and Asia, the report highlights the need to develop the TCTC beyond a freight route into an integrated logistics and economic corridor

Targeted investments to upgrade and better integrate the Middle Corridor could more than triple trade volumes along the route, halve travel times, boost GDP by 3.3 per cent and create 2 million additional jobs by 2040, bringing better market access and greater economic opportunities to nearly 200 million people living in the corridor countries, the World Bank said in its report, 'Integration: World-Class Trade Logistics Along the Trans-Caspian Transport Corridor.'

If Middle Corridor countries combine infrastructure investment with reforms to improve trade and transport efficiency, corridor volumes could quadruple and travel times could fall by two-thirds by 2040 compared with 2023, the World Bank noted.

The corridor countries will need to invest at least \$25 billion through 2040 to relieve physical infrastructure bottlenecks, mainly in rail networks, port capacity and maritime links. In addition, about \$30 billion will be needed for enabling investments, including connecting roads and rail links, logistics hubs, inland terminals and logistics equipment. A significant portion of these investments could be mobilised from the private sector, the World Bank said.

The World Bank's broader estimate puts economic activity-enabling investments at about \$30.5 billion across the countries over the next 15 years. These include feeder roads and last-mile rail links,

inland logistics clusters and terminals, rolling stock and other logistics equipment, as well as improved asset management systems.

Of the 16 most critical infrastructure investments identified by the World Bank, 75 per cent are already under way, while the remainder are embedded in government plans and expected to proceed in the near term. This means that improving operational performance, trade facilitation and cross-border coordination will be among the key challenges for the corridor.

Cross-border collaboration will be central to the corridor's performance. The World Bank recommends a single digital corridor system to replace fragmented paperwork with one entry point for transport, transit and trade data; an integrated, market-oriented rail freight and Trans-Caspian shipping operator structured as a joint venture between host-country rail and shipping operators; stronger corridor-wide co-ordination to monitor performance and resolve bottlenecks; and modernisation of corridor operators through improved governance, financial sustainability and regulation.

The corridor could also serve as a platform for economic diversification, job creation, foreign direct investment (FDI) and private-sector growth, while helping countries integrate into global value chains, the World Bank added.

State-owned enterprises (SOEs) own and operate most rail, port and shipping assets across the TCTC, making their performance critical to the corridor's success. The World Bank observed that many SOEs face persistent operational, financial and governance constraints and that strengthening and commercialising them is a prerequisite for, rather than a substitute for, private-sector participation.

Trade facilitation and digitalisation also need to improve. The World Bank said multiple contracts of carriage, customs transit documents and other transport and transit documents could be consolidated into a single Transport, Transit and Trade (T3) digital document or data entry.

The TCTC is a multimodal route linking Asia and Europe through Central Asia, the South Caucasus and Türkiye, using rail, Caspian Sea and Black Sea short-sea shipping and road connections. Its success will depend on how effectively countries and operators reduce border delays, simplify documentation, co-ordinate logistics hubs and provide reliable services.

The World Bank has proposed a TCTC Assessment and Response Structure (TARS) to strengthen cross-border collaboration and help governments, transport operators and the private sector address operational bottlenecks and improve corridor performance.

Indian Cotton Market Under Pressure

Wednesday, 30th Sep 2026, Yash Chouhan, (Source: www.smartinfoindia.com)

Pressure on Indian Cotton Market Due to Falling Global Prices; Arrivals Expected to Rise

Cotton Market: The Indian cotton market is feeling the impact of declining global cotton prices, rising arrivals of the new crop in the domestic market, and weak demand. In auctions conducted by the Cotton Corporation of India (CCI), prices for the 2025-26 season's cotton have dropped by approximately ₹1,200 per candy over the past two days.

According to trade sources, domestic cotton prices have fallen from recent highs of around ₹70,000 per candy to the ₹64,500–₹65,500 range. In this market context, one candy is equivalent to 356 kilograms. Cottonseed prices have also declined, exerting downward pressure on raw cotton prices.

Weakness has also been observed in the global market. Cotton futures for December delivery on the New York Intercontinental Exchange (ICE) were trading at around 80.13 cents per pound, down from a high of approximately 93 cents per pound reached in late August.

Sluggish Buying; New Crop Arrivals Expected to Increase

According to Ramanuj Das Boob, a sourcing agent based in Raichur, cottonseed prices have dropped by ₹300–₹400 per quintal, settling at around ₹4,600–₹4,700 per quintal. He noted that buying activity is currently slow. Demand for cotton bales from spinning mills remains limited, with many mills holding stocks sufficient for about 1 to 1.5 months.

Daily arrivals of the new crop are currently estimated at around 45,000–50,000 bales. Anand Popat of CotYarn Trade Link expects arrivals of the new crop to increase further in October. This could keep domestic cotton prices under pressure for some time. However, the limited availability of the old crop with spinning mills could provide some support to the market.

According to Anand Popat, the Indian cotton market is now entering a supply-driven phase. Future price trends may depend on factors such as the arrival of the new crop, mill buying, and government policy regarding duty-free cotton imports.

Meanwhile, Atul S. Ganatra, CMD of the Radhalakshmi Group, has projected—based on interactions with farmers in cotton-growing states and surveys of standing crops—that cotton production in 2026-27 could be around 10 percent lower than the previous year. According to Ganatra, rainfall was deficient between June and September this year; this could affect water availability for farmers during subsequent pickings and impact overall production.

Drought Hits Five States, Rabi Focus Shifts

Wednesday, 30th Sep 2026, Yash Chouhan, (Source: www.smartinfoindia.com)

Drought conditions in 5 states; 6.11 lakh hectares of crop area affected; focus on low-water-consuming crops for Rabi season

New Delhi: The agricultural sector in several states has been impacted by a deficit monsoon and adverse weather conditions. According to Union Agriculture Minister Shivraj Singh Chouhan, drought conditions have been declared in Karnataka, Maharashtra, parts of Andhra Pradesh, Telangana, and Rajasthan. Meanwhile, preliminary reports indicate that approximately 6.11 lakh hectares of crop area across Karnataka, Maharashtra, Tamil Nadu, Telangana, Andhra Pradesh, Rajasthan, and Gujarat have been affected by heavy rains, floods, or drought. A detailed scientific assessment of the damage is currently underway.

By the end of the monsoon season, rainfall across the country was approximately 12.3% below normal. Consequently, the total sown area for Kharif crops declined by about 1%. The acreage for paddy decreased by 16.32 lakh hectares, while reductions were also recorded in the areas under maize, soybean, and cotton. Conversely, there was an increase in the cultivation area for crops such as urad (black gram), tur (pigeon pea), bajra (pearl millet), jowar (sorghum), sesame, and sunflower.

For the Rabi season, the focus will be on promoting short-duration crops that require less water and are suited to local soil and weather conditions. The Central Government will assist states in identifying appropriate seeds and crop varieties. A central team is scheduled to visit Karnataka on October 3 to assess the drought situation, while Maharashtra has also requested a central assessment team.

The government has set a total foodgrain production target of 373.93 million tonnes for 2026-27. Production stood at 376.56 million tonnes in 2025-26. The foodgrain production target for the upcoming Rabi season has been fixed at 177.72 million tonnes.

Fertilizer requirement for the Rabi season is estimated at approximately 380 lakh metric tonnes. Currently, a fertilizer stock of over 163 lakh metric tonnes is available in the country. To promote balanced fertilizer use, the government has announced a 'Khet Bachao Abhiyan' (Save the Farm Campaign) to be conducted from October 22 to November 30. A pilot project demonstrated that balanced fertilizer use led to a 27% reduction in consumption and savings of over ₹1,400 crore.

Kasturi Cotton Quality Gets Focus

Wednesday, 30th Sep 2026, Yash Chouhan, (Source: www.smartinfoindia.com)

Focus on Kasturi Cotton Quality; ₹500 Incentive per Bale

Barwani: Farmers in the district are being sensitized about the 'Kasturi Cotton India' initiative, aimed at enhancing the quality and brand recognition of Indian cotton. A one-day workshop under the Kasturi Cotton India program was held on Tuesday, September 29, at the Anjad Agricultural Produce Market premises. Farmers were provided with information regarding cotton quality, cleanliness, storage, and transportation.

Kasturi Cotton India is neither a new cotton variety nor a new seed; rather, it is an initiative focused on the branding, certification, and traceability of Indian cotton. The workshop highlighted a provision for an incentive of ₹500 per bale of quality cotton. According to official information, the objective of Kasturi Cotton India is to strengthen the quality of Indian cotton and bolster its identity in the global market.

Nitin Tomar, Project Coordinator for CITI-CDRA, advised farmers to purchase certified seeds suitable for their region exclusively from authorized dealers. He cautioned against selecting seeds based solely on low prices or the images on the packaging. Emphasis was also placed on soil testing, proper nutrition, organic manure, and natural crop protection methods. The adoption of HDPS (High-Density Planting System) technology was also encouraged.

Care must be taken to ensure that soil, leaves, plastic, debris, and other foreign materials do not contaminate the cotton during picking. Maintaining cleanliness during packing, storage, and transportation is equally crucial. These measures help preserve the cotton's quality from the field to the ginning stage.

The Anjad workshop provided details on quality parameters such as fiber length, trash content, moisture, strength, uniformity index, and micronaire. These details should be viewed in the context of the quality standards outlined during the workshop.

Meanwhile, the official Kasturi Cotton certification system covers long-staple cotton with a fiber length of 28 mm or more and Extra-Long Staple (ELS) cotton with a length of 35 mm or more. QR-based certification and blockchain technology are used to identify each certified bale, ensuring end-to-end traceability of the cotton.

**COTTON
ASSOCIATION
OF INDIA**

Established 1921

ISO 9001:2015

Cotton Exchange Building, 2nd Floor,
Opp. Cotton Green Railway Station,
Cotton Green (East), Mumbai 400033,
Maharashtra, INDIA

Tel.: +91 8657442944/45/46/47/48

E-mail: cai@caionline.in

www.caionline.in

CAI Laboratory locations :

(Recognised by BIS)

● **Maharashtra :**

Mumbai; Akola; Aurangabad;
Jalgaon; Nagpur

● **Gujarat :**

Rajkot; Ahmedabad

● **Andhra Pradesh :**

Adoni

● **Madhya Pradesh :**

Khargone

● **Karnataka :**

Hubli

● **Punjab :**

Bathinda

● **Telangana:**

Warangal; Adilabad

**ISO17025:2017 (NABL)
accredited CAI labs at :
Mumbai, Jalgaon,
Adoni & Warangal**

CAI in Service of Nation

**Cotton Testing
Laboratories**

**Maintain Indian
Cotton Grade
Standards**

**Indian Cotton
Spot Rates**

**Arbitration Conciliation
and Mediation
Mechanism**

**Cotton Research
and Development**

**Issue Certificate
of Origin**

**Indian Cotton
Statistics**

Publications

Represented on various International Cotton Fora
i.e. ICAC, ICA, CICC, ACSA, ITMF and several
other International Cotton Associations

India, EFTA to review trade pact a year on, eye new opportunities

Amiti Sen
New Delhi

India and the European Free Trade Association (EFTA) countries (Switzerland, Norway, Iceland and Liechtenstein) will review the implementation of their Trade and Economic Partnership Agreement (TEPA) at the second India-EFTA Prosperity Summit in New Delhi in October, a year after the pact came into force.

The review comes as India's exports to the four-nation bloc are declining.

India's goods exports to the bloc fell 10.77 per cent to \$1.75 billion in FY26, and the slide has deepened since TEPA took effect on October 1, 2025, with a 22.72 per cent drop to \$461.64 million in April-June, the first quarter of FY27. The fall in exports to Switzerland, by far the largest market in the bloc, was sharper.

Imports from the bloc rose 10.99 per cent to \$24.9 billion in FY26 but fell 13.09 per cent to \$2.93 billion in April-June 2026, mostly due to a fall in gold shipments.

EFTA OFFER

"The participants at the summit, which would include political leaders, senior officials and businesses, are expected to discuss implementation-related issues, including market access and procedural bottlenecks, and ways to expand trade and investment further," a source tracking the matter said.

The summit will also look at ways to expand invest-

ment towards the \$100 billion target that EFTA has committed to promote, and there may be announcements for collaboration in various sectors, the source added.

EFTA's offer covers 92.2 per cent of its tariff lines, encompassing 99.6 per cent of India's exports, offering opportunities in sectors like engineering goods, chemicals, textiles and apparel, processed foods, agricultural products and marine products.

The Commerce Department has sought detailed inputs from exporters on their experience with TEPA so far.

"To fully utilise the tariff concessions, Indian exporters need to navigate regulatory requirements, including certification procedures and rules-of-origin requirements," the source said.

During his visit to Switzerland in May, Commerce Secretary Rajesh Agrawal stressed the need to resolve implementation issues early so that businesses on both sides could fully utilise the agreement.

Rupee briefly breaches 96/\$ mark, but pulls back

CURRENCY COMFORT. RBI intervention and easing crude oil prices stabilise the unit

Our Bureau
Mumbai

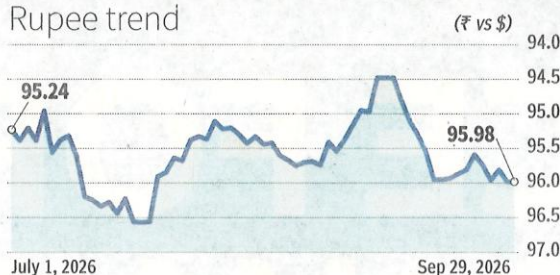
After briefly breaching the psychologically crucial 96 to the US dollar mark, the rupee pulled back to close unchanged on Tuesday, supported by dollar selling by banks, likely at the behest of the Reserve Bank of India and foreign portfolio investors, and a slight thaw in crude oil prices.

The rupee, which opened weaker at 96.05 per dollar, tested a high/low of 95.95/96.15. It closed at 95.98, unchanged from the previous day's level.

"USD/INR's attempts to decisively break above 96 have been thwarted by the central bank's steady intervention, but upward pressure was relentless on Tuesday in the midst of exogenous triggers. Testament to this: foreign reserves declined sharply by \$14.9 billion over the past week to \$765.9 billion," said Radhika Rao, Senior Economist (South Asia and

Rupee trend

South-East Asia) & Executive Director, DBS Bank.

GLOBAL PRESSURE

Rao emphasised that the authorities see reserve accumulation as a means of defending market stability, reducing the risk that a break of key rupee levels would trigger a larger correction driven by hedging flows and

speculative positioning. Global drivers will continue to exert depreciation pressures on the local unit this week, she added.

Dilip Parmar, Research Analyst, HDFC Securities, said the rupee started the day under pressure, briefly cracking the 96 per dollar level before clawing back lost ground. Swift RBI action, a

pullback in global crude and equity index rebalancing driven foreign inflows restored stability.

"Looking ahead, the pair's direction will remain heavily influenced by what happens with oil and broader global risk dynamics. From a technical standpoint, spot USD/INR encounters resistance at 96.30, while 95.80 serves as a support," Parmar said.

Madan Sabnavis, Chief Economist, Bank of Baroda, observed that the large inflows of dollars through FCNR-B (foreign currency non-resident - bank) deposits and ECBs (external commercial borrowings) had not quite pushed up the rupee as the dollars reside with the RBI.

Sabnavis said that in the current situation, a range of ₹94.5-96 looks likely in the near term.

Sharp appreciation, which theoretically should have been the case, had been checked as the dollar inflows have not been infused into the market but added to the reserves.

Easing global prices, rising arrivals and muted demand likely to weigh on cotton prices

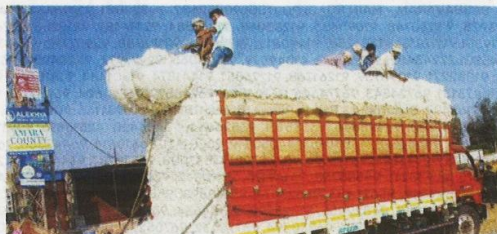
Vishwanath Kulkarni
Bengaluru

Easing global prices are likely to weigh on domestic cotton prices as arrivals see a gradual increase amid muted demand and expectations of the crop being impacted by deficit rain.

The cotton futures contract for December delivery on the InterContinental Exchange, New York, has eased over the past few weeks and is hovering around 80.13 cents per pound, down from the peak level of 93 cents per pound at the end of August.

Trade sources said that the easing global price trend had led to domestic cotton prices declining to around ₹64,500-65,500 levels per candy (356 kg) from the recent peak levels of around ₹70,000.

The Cotton Corporation of India auction prices are down by around ₹1,200 per candy over the past two days

PRICE SLIDE. The Cotton Corporation of India auction prices are down by around ₹1,200 per candy over the past two days for the 2025-26 crop

for the 2025-26 crop. Also, the falling trend in cottonseed prices is weighing on raw cotton prices.

SLOW BUYING

Cottonseed prices have come down by around ₹300-400 per quintal to about ₹4,600-4,700 levels, said Ramanuj Das Boob, a sourcing agent in Raichur.

"Buyers are very slow, and there's not much demand for bales from mills as most of them have stocks for about

1-1.5 months," he said.

Even the multinationals and resellers are selling at ₹64,500-65,500 levels, he said.

Meanwhile, daily arrivals of the new crop are estimated around 50,000-55,000 bales of 170 kg each, and arrivals are expected to pick up next month. "New season arrivals are gathering pace and are expected to increase sharply during October, which may keep near-term pressure on domestic cotton

prices. However, relatively limited old-crop outside spinning mills may provide some support," said Anand Popat of CotYarn Trade Link in his weekly newsletter.

"The Indian market is entering a supply-driven phase. The pace of new crop arrivals, mill buying and government policy on duty-free imports will be the key factors influencing the next price direction," Popat said.

The 2026-27 cotton crop is likely to be lower by around 10 per cent compared to last year, said Atul S Ganatra, CMD, Radhakshmi Group, based on the survey of the standing crop after speaking to 50 members in all 10 cotton-growing States. Due to El Nino, there was less rain in India this year from June to September. Hence, water availability will be less with farmers to take further pickings, which may lead to the cotton production numbers being on the lower side, he said.

‘Omnivore-backed agri start-ups reach 20.81 million small farmers’

Our Bureau

Bengaluru

Agrifood start-ups backed by venture capital firm Omnivore have reached 20.81 million smallholder farmers and 61,711 rural MSMEs, according to the firm’s 2026 Impact Reports for the Omnivore Partners India Fund (OPIF, Vintage 2018) and the Omnivore Agrifood and Climate Sustainability Fund (OACSF, Vintage 2023).

In a statement, Omnivore said the reports use global impact measurement and benchmarking methodologies to track outcomes across the portfolio, capturing the growing reach of businesses working across agrifood and rural economy, from farmer services and

Portfolio companies have generated \$5.64 billion in combined economic value for smallholder farmers

rural finance to consumer brands and deeptech.

Omnivore’s portfolio includes companies such as DeHaat, Arya.ag, Sid’s Farm, Varaha, Farmley and Pixxel.

Across the two funds, portfolio companies have generated \$5.64 billion in combined economic value for smallholder farmers dir-

ectly and indirectly. The reports record 11.55 million hectares under sustainable agriculture, with metrics tracking GHG emissions avoided, quantity of healthy and nutritious food sold to consumers, loans enabled for MSMEs and insurance coverage enabled for rural households, among others, the company said.

“The agrifood sector is creating businesses that can deliver both commercial value and meaningful outcomes for farmers, rural businesses and the environment. As this ecosystem grows, it is important that we have the frameworks and evidence to understand what that impact looks like,” said Sanskriti Kapoor, Vice-President, ESG & Impact at Omnivore.

Vyapar – 30.09.2026

સીસીઆઇને કપાસ વેચવા માટે ખેડૂતોની નોંધણી શરૂ

અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી

અમદાવાદ, તા. ૨૯ સપ્ટેમ્બર

૨૦૨૬-૨૭માં ગુજરાતના ખેડૂતો પાસેથી ટેકાના ભાવે કપાસ પાકની ખરીદી માટે સરકાર દ્વારા નોંધણી પ્રક્રિયા શરૂ કરવામાં આવી છે. ટેકાના ભાવે કપાસનું વેચાણ કરવા ઈચ્છુક ખેડૂતો ૩૧ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૬ સુધીમાં ભારતીય કપાસ નિગમ લિ. ની “કપાસ કિસાન” એપ્લિકેશન પર ઓનલાઈન રજીસ્ટ્રેશન કરાવી શકશે. લંબતારી કપાસ માટે રૂ. ૮,૬૬૭ પ્રતિ ક્વિન્ટલ તથા મધ્યમ તારી કપાસ માટે રૂ. ૮,૨૬૭ પ્રતિ ક્વિન્ટલ ટેકાનો ભાવ જાહેર કરવામાં આવ્યો

છે. નોંધણી કરવામાં સહાય મેળવવા માટે ખેડૂતો વોટ્સએપ નંબર +૯૧ ૯૪૨૮૨૩૭૨૪૬ નો પણ સંપર્ક કરી શકે છે.

El Nino nears record levels as Pacific waters continue to warm

Srikrishnan PC
Chennai

El Nino has strengthened to near-record levels, with the Nino 3.4 index reaching 2.72°C during the week ending September 27, the second-highest level on record. Models show further warming through spring (October-November), with most models peaking above 3°C .

A positive Indian Ocean Dipole is also likely to develop during the same period, according to the Bureau of Meteorology, Australia's Southern Hemisphere monitoring report.

Oceanic and atmospheric indices point to a strong El

Models predict further warming of the tropical Pacific through the Southern Hemisphere spring

Nino, with further intensification expected through the remainder of spring.

The recent value of the Nino 3.4 index, for the week ending September 27, 2026, is $+2.72^{\circ}\text{C}$, well above the El Nino threshold ($+0.8^{\circ}\text{C}$). This is the second-highest

value on record in the Bureau's weekly sea surface temperature (SST) data since 2008, behind the $+2.76^{\circ}\text{C}$ for the week ending November 22, 2015.

All models, including the Bureau's, predict further warming of the tropical Pacific through the Southern Hemisphere spring, probably peaking in late spring or summer (December-February) and continuing into autumn 2027 (March).

Relative-Nino 3.4 values are expected to exceed the warmest on record since reliable records began in 1950, with most models forecasting a peak above $+3^{\circ}\text{C}$.

IOD STRENGTHENS

The Indian Ocean Dipole

(IOD) is neutral at present; however, the value of the IOD index for the week ending September 27, 2026, is $+0.76^{\circ}\text{C}$.

The index has now been above the positive IOD threshold ($+0.4^{\circ}\text{C}$) for the third consecutive week. An event is considered established when it sustains values above this threshold.

A positive IOD is likely to develop during the Southern Hemisphere spring and continue into early summer, although model guidance indicates some uncertainty in the strength and duration of the event.

A strong El Nino is also evident in the atmosphere with weakened or reversed trade winds over the western

to central tropical Pacific, increased cloudiness over the central to eastern tropical Pacific and decreased cloudiness over the Maritime Continent, which is the dominant pattern for September, the report said.

BOILING OCEANS

The SST analysis for the week ending September 26, 2026, shows warmer-than-average waters around much of Australia's west, south and southeast, with SSTs up 3°C above average.

Global SSTs are still at record levels. SSTs averaged over 60°S to 60°N were at their highest level on record for any month since records began in 1900, 1.04°C above the 1961-1990 average.

Jaishankar says trade deal can contribute to 'better' India-US ties

Press Trust of India

New York

A trade agreement between India and the US, if concluded, would contribute to 'better' bilateral ties, External Affairs Minister S Jaishankar said, noting that expectations of rapid progress in negotiations had been 'tested' against a much more complex ground reality.

He was addressing prominent members of the Indian-American community as well as policy experts at a special conversation hosted by the Asia Society.

"Well, I think if I stand back and look at the relationship... I note that much of the world has had a more difficult relationship with the US. I mean that may not be a consolation, but that's a reality," Jaishankar said.

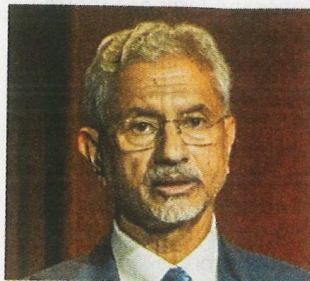
He said one of the issues facing India-US ties was the trade negotiations. Pointing to the stakes and complexity involved, Jaishankar said, "Bear in mind, India is a society of small producers, small agriculture producers, small factories. Apart from the per capita gap between India and the US, the nature of production, nature of society is very different."

GROUND REALITY

"A trade negotiation required a certain amount of... patience and detailing to see it through... The expectation that it could rapidly move forward, I think, was tested against a ground reality which was much more complex," he said.

Jaishankar added that "today, we have reached a situation where there is more or less an understanding on the trade agreement".

India and the US had, in

February, announced the finalisation of the framework for the first phase of the bilateral trade agreement (BTA). However, changes in the US tariff landscape have led to further negotiations on the pact.

Jaishankar, alluding to comments by Commerce and Industry Minister Piyush Goyal, said the issue now was what had changed on the American side and how the new Section 301 process would affect the agreement.

"The 301 process is still in the works, it's still unfolding. So the issue for us is at what point do you close out an agreement which is very, very far advanced," Jaishankar said.

"But the period that it took to reach it, that did create bumps last year for the relationship. So presumably, if that agreement is closed out, that would be one point which would contribute to a better relationship," he said.

Jaishankar also said that, to some extent, bilateral ties were impacted and influenced by developments within the US.

"For many years mobility was seen as an economic gain. Now, today the economics of mobility and the politics of mobility are at odds with each other," he said.

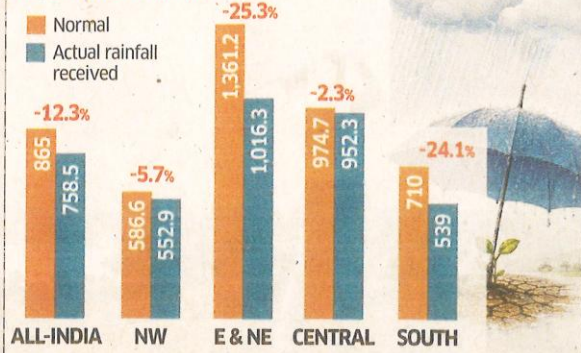
On China, Jaishankar said the ties between New Delhi and Beijing were "better" today as compared to a couple of years ago.

12% Deficit: Rain Report Gives a Dry Reading

India's southwest monsoon season officially ends today with rainfall 12% below normal. Uneven distribution has left key agricultural regions stressed, with decline in kharif sowing. Reservoirs failed to get amply filled, raising concerns over soil moisture and irrigation for the upcoming rabi season. The impact is showing in commodity markets: prices of several pulses are up amid crop concerns and festive demand. Maharashtra has declared drought across large parts, and Karnataka is facing similar conditions. Tanay Sukumar & Shambhavi Anand explain:

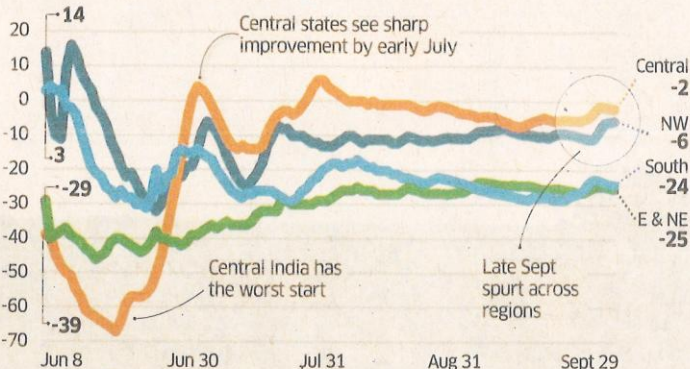
INDIA SET TO END SEASON WITH DEFICIT RAIN, EAST & SOUTH HIT MORE

Region-wise rainfall (in mm)

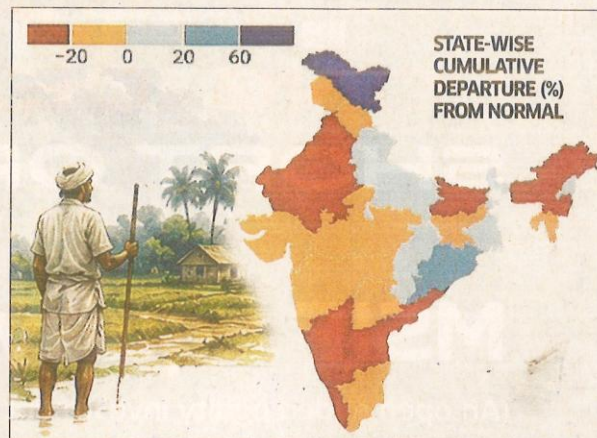
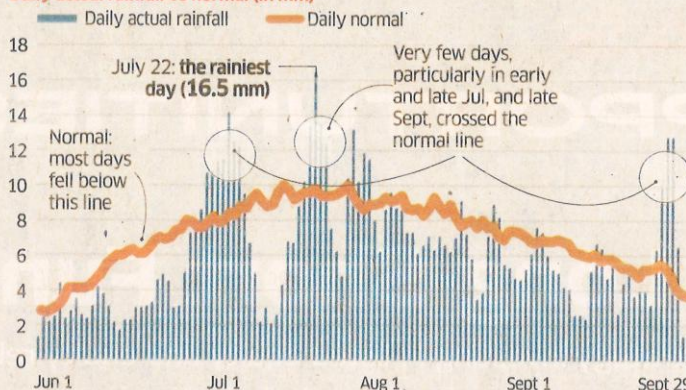
CENTRAL INDIA, DESPITE A POOR START, ENDS WITH BEST RAINFALL (RELATIVE TO NORMAL)

Cumulative departure from normal (%)

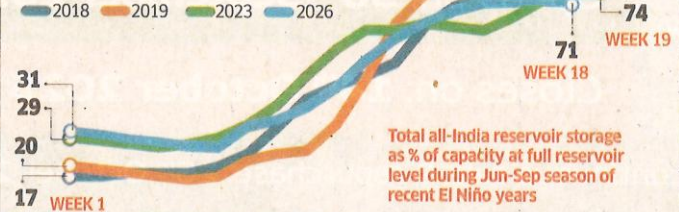
ABOVE-NORMAL RAINFALL DAYS WERE LIMITED TO A FEW PHASES

Daily actual rainfall vs normal (in mm)

DEFICIT IMPACT: LATEST RESERVOIR LEVELS ARE LOWER THAN IN 2023

2018 2019 2023 2026

THIS EL NIÑO YEAR WAS DRIER THAN PREVIOUS ONE OF 2023

Month-wise departure from normal (%)

	2018 (El Niño)	2019 (El Niño)	2023 (El Niño)	2024	2025	2026 (El Niño)
Jun	2	-31	-9	-11	11	-39
Jul	-5	4	13	10	5	0
Aug	-7	16	-36	18	5	-16
Sep	-22	53	14	14	17	-3

All rainfall data is till Sep 29, 2026. The 2018-2019 El Niño began in late 2018 and ended in mid-2019

Source: India Meteorological Department, Central Water Commission, Ministry of Agriculture, Barclays Research, ET analysis

KEY CROP-GROWING STATES FACE THE HEAT AS RAIN DEFICIT HITS SOWING

	Rainfall Deviation From Normal (%)	YoY Change in Area Sown (%)
RICE		
UP	8.2	-2.6
Telangana	-16.9	-15.8
WB	1.7	-0.2
MAIZE		
MP	-4.3	-2.2
Karnataka	-30.3	-20.3
TUR		
Maharashtra	-19	-1.5
Karnataka	-30.3	-5.9
SUGARCANE		
Maharashtra	-19	-1.2
UP	8.2	1.3
Karnataka	-30.3	-0.4
SOYABEAN		
MP	-4.3	-2.1
Maharashtra	-19	-0.1

Data as of Sep 25

ખરીફ પાકના ડિજિટલ સર્વેમાં ટીલ

અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી

ગાંધીનગર, રાજકોટ, તા. ૨૯ સપ્ટેમ્બર
ગુજરાતમાં ખરીફ પાકનો ડિજિટલ સર્વે ચાલી
રહ્યો છે. ચોમાસું પૂર્ણ થઈ ચૂક્યું છે છતાં હજુ
૬૧ ટકા જેટલી જ કામગીરી પૂરી થઈ છે. સર્વેની
કામગીરી ઘણી ધીમી ચાલી રહી હોવાથી રાજ્ય
સરકાર ચોંકી છે કારણકે સપ્ટેમ્બર સુધીમાં કામગીરી
પૂરી કરવાની હતી પણ મહિનો પૂરો થવા આવ્યો
છે. સર્વે પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી દુષ્કાળગ્રસ્ત જિલ્લા
કે તાલુકાની જાહેરાત કરવામાં પણ વિલંબ થઈ
રહ્યો હોવાની ચર્ચા વધી છે. વરસાદ અનેક
તાલુકાઓમાં ઓછો થયો છે. મહારાષ્ટ્રમાં દુષ્કાળ
જાહેર થઈ ગયો છે પણ ગુજરાતમાં વિલંબ થવાને
લીધે ખેડૂતોમાં ભારે રોષ ફેલાયો છે.

દુષ્કાળ ઘોષિત કરવા માટેના અગત્યના
માપદંડમાં કોપ સર્વે કેન્દ્ર સ્થાને રહેતો હોય છે.
સરકાર અત્યારે હાલ પરિસ્થિતિ પર નજર રાખી
રહી છે. જોકે ઓછાં વરસાદને કારણે પીવાના
પાણીની અગત્યતા પર વધુ ભાર મૂકવામાં આવે
છે અને છેલ્લા રાઉન્ડમાં જે વરસાદ થયો તેમાં
ખેતીને થોડો ફાયદો થયો છે પણ પીવાના પાણીની
સ્થિતિ સુધરી નથી.

આવતીકાલે મળનારી રાજ્ય મંત્રી મંડળની
બેઠકમાં કૃષિ સર્વે અને પાણીની સ્થિતિ એમ બે
વિષયને લઈને ખાસ ચર્ચા કરવામાં આવશે તેમ
જાણવા મળે છે. વરસાદની વિદાય પછી
ગરમીનો માહોલ સર્જાયો છે તેને કારણે વાયરલ
ઈન્ફેક્શન સાથે રોગચાળો પણ વધ્યો છે તેની ચર્ચા
પણ થવાની છે.

ડિજિટલ કોપ સર્વેના આંકડાઓ પ્રાપ્ત થયા છે
તે પ્રમાણે સૌથી વધારે ૮૪ ટકા જેટલી કામગીરી
પૂરી થઈ ચૂકી છે. સાબરકાંઠા અને અરવલ્લીમાં
અનુક્રમે ૮૩ ટકા અને ૮૦ ટકા કામગીરી થઈ છે.
રાજકોટ જિલ્લામાં ૭૭ ટકા, જૂનાગઢમાં ૭૬
ટકા કામગીરી થઈ છે. સૌથી ખરાબ સ્થિતિ
મોરબીની છે ત્યાં ફક્ત ૩૩ ટકા કામગીરી પૂરી થઈ
છે. ગાંધીનગરમાં ૩૮ ટકા, કચ્છમાં ૪૧ ટકા અને
અમદાવાદ, સુરત, દ્વારકા, સુરેન્દ્રનગર, જામનગર
બધે પર્યાસ ટકા કરતા ઓછી કામગીરી થઈ છે.

ટેક્સટાઇલ મંત્રાલય આગામી બે-ત્રણ વર્ષમાં ૫૦૦૦થી ૧૦,૦૦૦ નવા નિકાસકારો તૈયાર કરશે

નવી દિલ્હી, તા. ૨૯ સપ્ટેમ્બર
વૈશ્વિક ટેક્સટાઇલ બજારમાં ભારતનો હિસ્સો વધારવાના ઉદ્દેશ સાથે કેન્દ્રીય ટેક્સટાઇલ મંત્રાલયે આગામી બેથી ત્રણ વર્ષમાં દેશભરના વિવિધ જિલ્લાઓમાંથી ૫,૦૦૦થી ૧૦,૦૦૦ નવા નિકાસકારોની ઓળખ કરીને તેમને તૈયાર કરવાની યોજના બનાવી છે. સ્થાનિક ઉત્પાદન કેન્દ્રોને એક્સપોર્ટ હબ તરીકે વિકસાવવા માટે મંત્રાલય રાજ્ય સરકારો સાથે મળીને જિલ્લા સ્તરે નિકાસ રોડમેપ અમલમાં મૂકી રહ્યું છે, જેના હેઠળ બહેતર ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, માર્કેટ લિન્કેજ, લોકલ પ્લાનિંગ અને સંસ્થાકીય સહાય પૂરી પાડવામાં આવશે.

આ ખાસ પહેલ અંતર્ગત દેશભરમાંથી પસંદ કરાયેલા ૧૦૦ ચેમ્પિયન જિલ્લાઓ અને ૧૦૦ એસ્પિરેશનલ જિલ્લાઓ પર મુખ્ય ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવશે. જેમાં ચેમ્પિયન

જિલ્લાઓમાં સૌથી નીચેના ૨૫ જિલ્લાઓ અને ૧૦૦ એસ્પિરેશનલ જિલ્લાઓ અત્યંત મહત્વપૂર્ણ સાબિત થશે. ચેમ્પિયન જિલ્લાઓ પહેલેથી જ મજબૂત ઇકોસિસ્ટમ અને ઊંચી નિકાસ ધરાવે છે, જ્યારે હેન્ડલૂમ, હસ્તકલા, એપેરલ, કોટન, મેન-મેડ ફાઇબર્સ અને હોમ ટેક્સટાઇલ જેવા ક્ષેત્રોમાં વિશાળ ક્ષમતા ધરાવતા એસ્પિરેશનલ જિલ્લાઓમાં ગુજરાતના જૂનાગઢ, બિહારના ભાગલપુર,

હરિયાણાના યમુનાનગર, કેરળના કોઝિકોડ અને મહારાષ્ટ્રના નાંદેડ જેવા જિલ્લાઓનો સમાવેશ થાય છે. હાલ દેશના આશરે ૫૩૦ જિલ્લાઓ ટેક્સટાઇલ નિકાસમાં સક્રિય છે.

સંભાવિત અને અનિયમિત નિકાસ કરતા એકમો માટે ક્ષમતા વર્ધન (કેપેસિટી બિલ્ડિંગ) કાર્યક્રમો, સરટેનેબલ ઉત્પાદન સહાય, મશીનરી અપગ્રેડેશન અને એક્સપોર્ટ ફેસિલિટેશન સેન્ટર્સ શરૂ કરવાની યોજના છે. આ ફેસિલિટેશન સેન્ટર્સ સ્થાનિક ઉત્પાદકોને આંતરરાષ્ટ્રીય બજારના પ્રવાહો અને ગ્રાહકોની પસંદગી સમજવામાં મદદરૂપ બનશે. આ પગલાથી પરંપરાગત કલસ્ટર્સ અને એમએસએમઈ એકમોને વૈશ્વિક બજારમાં વિસ્તરણ કરવાની તક મળશે, જોકે યોજનાની સફળતાનો આધાર જિલ્લા સ્તરના રોડમેપના ઝડપી અમલીકરણ અને વ્યવહાર સહાય પર નિર્ભર રહેશે.

બોમ્બે નોન-ફેરસ મેટલ્સ એસોસિયેશનની ૪૯મી વાર્ષિક સાધારણ સભા યોજાઈ

તસવીરમાં ડાબેથી પ્રવીણ જૈન (ડિરેક્ટર), ડૉ. સંદીપ વખાડિયા (સેક્રેટરી), નરેન્દ્રકુમાર જૈન (ટ્રેઝરર), સંજય જૈન (ડિરેક્ટર), દિલીપકુમાર ડુગર (સિનિયર વાઇસ પ્રેસિડન્ટ), વિક્રમ જૈન (ડિરેક્ટર), સુરેશ જૈન (પ્રેસિડન્ટ), ભંવરલાલ જૈન કલાવિત (ચેરમેન - ટ્રસ્ટ), સુમેરમલ જૈન (ઇમિડિએટ પાસ્ટ પ્રેસિડન્ટ), જિતેન્દ્ર શાહ (વાઇસ પ્રેસિડન્ટ), આઝાદ દેરાસરીયા (ડિરેક્ટર) અને રતનલાલ ડુગર (બોઇન્ટ ટ્રેઝરર)

અલ નિનોને કારણે ખરીફ પાક ઉત્પાદનમાં ઘટાડાની શક્યતા, કુગાવાનું જોખમ

૨૧ શમાં ચાર મહિનાનું દક્ષિણ-પશ્ચિમ યોમાસાનું દેશક (જૂનથી સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૬) એક અઠવાડિયા પહેલાં વિદ્યાના તબક્કામાં પ્રવેશી ચૂક્યું છે. આ વર્ષે જૂનમાં યોમાસું ચાર દિવસ મોડું શરૂ થયું અને ત્યારબાદ લગભગ ત્રણ અઠવાડિયા સુધી અટકી પડ્યું હતું. જુલાઈની શરૂઆતના વરસાદે આશાઓ જીવંત કરી હતી, પરંતુ ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બરમાં થયેલો વરસાદ સંતોષકારક રહ્યો નહોતો.

પરિણામે, ૨૫ સપ્ટેમ્બર સુધીમાં દેશમાં વરસાદની ૧૫% (-૧૫%) ખાધ નોંધાઈ છે. વરસાદનું સમયાનુસાર અને ભૌગોલિક વિતરણ ઘણું અસમાન રહ્યું છે. દેશના ૩૬ હવામાનશાસ્ત્રીય

થયેલું નુકસાન સ્પષ્ટપણે દેખાઈ રહ્યું છે. પર્સિયન ગલ્ફ (ફારસી અખાત) પ્રદેશમાં સૈન્ય કાર્યવાહીને કારણે ખાતરના ઊંચા ભાવ અને મર્યાદિત ઉપલબ્ધતાથી આ પરિસ્થિતિ વધુ વણસી છે.

સાથે આપેલું કોષ્ટક ૨૦૨૫ અને ૨૦૨૬નો વાવેતર વિસ્તાર, ૨૦૨૬ માટેનો ઉત્પાદન લક્ષ્યાંક, ૨૦૨૬ માટેનું અનુમાનિત ઉત્પાદન અને ખરીફ ૨૦૨૫માં સરકાર દ્વારા અંદાજિત ઉત્પાદન દર્શાવે છે. આ ખરીફ સીઝન માટેનો ઉત્પાદન અંદાજ શ્રી જી. ચંદ્રશેખરના પ્રોગ્રાઈટરી સંશોધન પરથી લેવામાં આવ્યો છે.

પણ નીચે રહેશે. કેટલાક પ્રદેશોમાં પાકની ગુણવત્તા પણ પ્રભાવિત થઈ શકે છે. ઘણા પાકોના સવાય-ડિમાન્ડ ફંડામેન્ટલ્સ વધુ કડક બનશે.

૪૦૦ લાખ ટનનો યોમાનો બફર સ્ટોક રાહતનું મોટું પરિબળ છે. તે જ સમયે, ઘણી કૃષિ જણસોની આયાત વધવાની શક્યતા છે: કઠોળ ૭૦ લાખ ટનથી વધુ; વનસ્પતિ તેલ ૧૬૦-૧૭૦ લાખ ટન; કપાસ ૭૦ લાખ ગાંસડીથી વધુ.

આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે ઊર્જાના ઊંચા ભાવ અને નબળો રૂપિયો ભાવની સ્થિતિને વધુ વણસાવી શકે છે અને કુગાવાની અપેક્ષાઓને વધારી શકે

મગફળી અને કઠોળ જેવાં કે ચણા, મસૂર) નું વાવેતર થશે.

રવિ પાક માટે શિયાળુ વરસાદ પૂરતો હોવો અત્યંત જરૂરી છે. ભારતીય ઘઉં પહેલેથી જ ગરમી સહન કરવાની તેની અંતિમ મર્યાદા પર છે. જાન્યુઆરી/ફેબ્રુઆરીમાં સામાન્ય કરતાં વધુ ગરમ દિવસો અને માર્ચમાં હીટવેવ લણણીના જથ્થાને ઘટાડી શકે છે.

તો પછી નવી દિલ્હી પાસે નીતિવિષયક ક્યા વિકલ્પો ઉપલબ્ધ છે? એક તો ઇથેનોલ માટે યોખા, મકાઈ અને શેરડીના ડાયવર્ઝન પર કેટલાક નિયંત્રણો શક્ય છે. બીજું, વનસ્પતિ તેલની આયાત પર કસ્ટમ રૂયુટી થોડા દિવસો પહેલાં જ ઘટાડવામાં આવી હતી.

કઠોળના કિસ્સામાં આયાત માર્ચ ૨૦૨૭ સુધી ચાલુ રહેશે અને નીતિ લંબાવવામાં આવી શકે છે. પશુધન માટે ઘાસચારાની ઉપલબ્ધતા એક મોટો પડકાર બનશે. ૨૦૨૭ના પ્રથમ ત્રિમાસિક ગાળામાં જળાશયોમાં પાણીનું સ્તર જોખમી સપાટીએ પહોંચી શકે છે.

દેશમાં પહેલેથી જ ૮૦ કરોડથી વધુ લોકોને મફત રાશન તરીકે ૫ કિલો યોખા/ઘઉં આપવામાં આવી રહ્યા છે. આ જથ્થામાં વધારો કરવામાં આવી શકે છે; પરંતુ તેનાથી રાજકોષીય બોજ (fiscal strain) વધશે.

ખરીફ પાકની અસંતોષકારક લણણી અને રવિ પાક પર તોળાતું જોખમ અર્થતંત્ર પર ચોક્કસપણે અસર કરશે. ગ્રામીણ આવકમાં વધારો થવાની શક્યતા ઓછી છે, જ્યારે ગ્રામીણ માંગને ખાસ કરીને FMCG (ફાસ્ટ મૂવિંગ કન્ઝ્યુમર ગૂડ્સ), ટુ-વ્હીલર, સાયકલ, ખેતીના ઓજારો, સોલાર સાધનો વગેરે ક્ષેત્રોમાં મોટો ફટકો પડી શકે છે.

આ પરિસ્થિતિ નાણાકીય બજારોને, ખાસ કરીને ગ્રામીણ માંગ પર નિર્ભર કંપનીઓને

(બિયારણ, ખાતર, એગ્રો-કેમિકલ્સ, ટુ-વ્હીલર, FMCG વગેરે) અસર કરશે. ઊંચા ભાવોને કારણે સોના અને ચાંદીની ભૌતિક માંગ પહેલેથી જ ઘટી રહી છે. કિંમતી ધાતુઓની માંગ ભાવ અને આવક બંને પરિબળો પ્રત્યે સંવેદનશીલ હોવાથી ડિમાન્ડ ડિસ્ટ્રક્શન (માંગમાં મોટો ઘટાડો) જોવા મળશે. આપણે બુલિયનમાં સ્કેપનું વધતું વેચાણ અને ગોલ્ડ લોનમાં જંગી વધારો જોઈ રહ્યા છીએ.

બેન્કિંગ ક્ષેત્ર પણ પ્રભાવિત થશે કારણ કે લોન ડિફોલ્ટની શક્યતા વધશે અને બેન્ક ધિરાણની માંગ ઘટશે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, બેન્કોની એસેટ ગુણવત્તા નબળી પડી શકે છે.

સૌથી મોટો ફટકો સામાન્ય પરિવારોને, ખાસ કરીને નબળા વર્ગને પડશે. કુગાવો ગરીબોને સૌથી વધુ નુકસાન પહોંચાડે છે. આ વર્ષે મોઘવારી ધરના બજેટમાં મોટા ગાબડા પાડશે. આ તમામ પરિબળો ગ્રામીણ સંકટ (rural distress) તરફ દોરી શકે છે.

આમ, આવનારા મહિનાઓ સમગ્ર દેશ માટે અને નીતિ ઘડવૈયાઓ માટે પડકારજનક બની રહેશે. ત્રણ 'C' નીતિ નિર્માતાઓ સામે મોટો પડકાર ફેંકશે ક્રૂડ (Crude), ક્રોપ્સ (Crops - પાક) અને કરન્સી (Currency - ચલણ). ક્રૂડના ઊંચા ભાવો એનર્જી કુગાવામાં પરિવર્તિત થશે. પાક પર અલ નીનોની અસરથી ખાદ્ય કુગાવો વધી શકે છે, જ્યારે નબળો રૂપિયો આયાતને વધુ મોંઘી બનાવશે.

આ જ પૃષ્ઠભૂમિ વચ્ચે ૨૦૨૭ની શરૂઆતમાં ઉત્તર પ્રદેશ, ગુજરાત અને પંજાબમાં વિધાનસભા ચૂંટણીઓ યોજાશે. ચૂંટણીની મજબૂરીઓ ચોક્કસપણે સરકારના નીતિવિષયક નિર્ણયો પર અસર કરશે. ખેડૂતો અને ઉપભોક્તાઓ વચ્ચેના પરસ્પર વિરોધી હિતોનું સંતુલન સાધવું એ સરકાર માટે અત્યંત કઠિન નિર્ણય સાબિત થશે.

ખરીફ ૨૦૨૬-૨૭ મુખ્ય પાકોના ઉત્પાદનનું અનુમાન ૨૦ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૬ સુધીની સ્થિતિએ

પાક	વિસ્તાર ૨૦૨૫	વિસ્તાર ૨૦૨૬	ઉત્પાદન લક્ષ્યાંક ૨૦૨૬	ઉત્પાદન અનુમાન ૨૦૨૬	સરકારી અંદાજ ૨૦૨૫
ડાંગર (ચોખા)	૪૪૭	૪૨૭	૧૨૩૦	૧૧૬૦-૧૧૮૦	૧૨૪૮
કઠોળ	૧૧૮	૧૧૮	૮૪	૭૦-૭૩	૭૬
મકાઈ	૯૯	૯૨	૩૧૦	૨૮૦-૨૮૫	૩૦૫
સોયાબીન	૧૨૪	૧૨૨	૧૪૮	૯૫-૧૦૦	૧૨૬
કપાસ	૧૧૦	૧૦૯	૩૩૬	૨૭૫-૨૮૦	૨૯૦
શેરડી	૫૯	૫૮	૫૦૦૦	૪૪૦૦-૪૫૦૦	૫૦૦૦

(વિસ્તાર લાખ હેક્ટરમાં; ઉત્પાદન લાખ ટનમાં; કપાસ લાખ ગાંસડીમાં. ૨૦૨૬ લણણીનું અનુમાન : જી. ચંદ્રશેખર (પ્રોગ્રાઈટરી રિસર્ચ))

મોટાભાગના પાકોમાં વાવેતર વિસ્તાર ગયા વર્ષના ખરીફ કરતાં ઓછો છે. વરસાદના નબળા વિતરણે વાવેતર વિસ્તાર, ઉપજ (yields) અને ઉત્પાદનને અસર પહોંચાડી છે. ડાંગર, કઠોળ, મકાઈ, કપાસ, સોયાબીન, મગફળી અને શેરડીના પાકને ફટકો પડ્યો છે.

એ તારણ કાઢવું વાજબી છે કે ખરીફ ૨૦૨૬-૨૭ની લણણી સીઝનના ઉત્પાદન લક્ષ્યાંક કરતાં ઓછી અને ગયા વર્ષના સરકારી અંદાજ કરતાં

છે. એવી શક્યતા છે કે સરકાર એગ્રી-ટ્રેડ પર નિયંત્રણો વધુ કડક બનાવી શકે છે.

ભવિષ્ય કેવું દેખાઈ રહ્યું છે? અહીં વધુ મોટો ખતરો તોળાઈ રહ્યો છે. હવામાન અહેવાલો અનુસાર, ઓક્ટોબર, નવેમ્બર અને ડિસેમ્બરના મહિનાઓમાં અલ નીનો વધુ તીવ્ર બની શકે છે. આ બરાબર એ જ સમય છે જ્યારે ખરીફ પાકની લણણી પૂર્ણ થશે અને રવિ પાક (મુખ્યત્વે ઘઉં, ડાંગર, મકાઈ, તેલીબિયાં જેવાં કે રાયડો/રાઈ,

વ્યાપાર વિશ્વ
જી. ચંદ્રશેખર

સબ-ડિવિઝનમાંથી રાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રફળના ૫૧% હિસ્સાનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા ૧૯ જેટલા સબ-ડિવિઝનમાં વરસાદની અછત વર્તાઈ રહી છે. 'સામાન્ય' કહેવાતા બાકીના સબ-ડિવિઝનમાં પણ કેટલાક વિસ્તારો સરહદી (બોર્ડરલાઈન) સ્થિતિમાં છે.

કુલ સંચિત વરસાદના નકશા પર નજર નાખતાં સ્પષ્ટ થાય છે કે મુખ્ય ઉત્પાદક વિસ્તારો પંજાબ, હરિયાણા, રાજસ્થાનના કેટલાક ભાગો, ગુજરાત (સૌરાષ્ટ્ર, કચ્છ), મહારાષ્ટ્ર (મરાઠવાડા) તેમજ લગભગ સમગ્ર આંધ્રપ્રદેશ, તેલંગાણા અને કર્ણાટક, આસામ અને ઉત્તર-પૂર્વ જમીનમાં ભેજની વધતી-ઓછી તીવ્રતા સાથે 'લાલ' રંગમાં દર્શાવાયા છે.

(સ્ત્રોત: IMD)

અલ નીનો પ્રેરિત શુષ્ક પરિસ્થિતિઓ દ્વારા

છેલ્લાં ૧૨ વર્ષમાં કૃષિ ક્ષેત્રનો વિકાસ સાતત્યપૂર્ણ : આઈજેએએસ

૨૦૧૫ પછી કૃષિ ક્ષેત્રે સરેરાશ ૪.૫ ટકાના દરે વિકાસ નોંધાયો

નવી દિલ્હી, તા. ૨૯ સપ્ટેમ્બર
ભારતના કૃષિ ક્ષેત્રનો વિકાસ
૨૦૧૫થી વધુ વિસ્તૃત બન્યો છે
તથા હરિતક્રાંતિ વખતે થયેલા
વિકાસ કરતાં તે વધુ વેગવાન બન્યો
છે. ધી ઇન્ડિયન જર્નલ ઓફ
એગ્રીકલ્ચરલ સાયન્સિઝ
(આઈજેએએસ)ની છેલ્લી
આવૃત્તિમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા એક નવા
સંશોધન પત્રમાં જણાવાયું છે કે
ટેકનોલોજીકલ સંશોધન અને
સાતત્યપૂર્ણ વિકાસ ઉપર મૂકવામાં
આવેલા ભારને કારણે અગાઉ કરતાં
કૃષિ ક્ષેત્રનો વિકાસ વધ્યો છે.

૨૦૧૫થી કૃષિ ક્ષેત્રનો ૪.૫
ટકાના દર વિકાસ થઈ રહ્યો છે
અને હવે હરિતક્રાંતિના સમયમાં
જે પ્રોત્સાહનો આપવામાં આવતા
હતા તે ફરીથી આપવામાં આવે
તે જરૂરી છે. ઈમ્પ્યુટ સબસીડીઝ
અને ટેકાનો ભાવ આપવાની સાથે
સંસાધનોનું જતન, બદલાતી
આબોહવા સામે ટકવાની ક્ષમતા
તથા સાતત્ય જરૂરી છે. આ ઉપરાંત
કૃષિ ક્ષેત્રની ઉત્પાદકતા, અનાજની
સુરક્ષા અને ખેડૂતની આવક પણ
અગત્યની છે.

ઇન્ડિયન કાઉન્સિલ ઓફ
એગ્રીકલ્ચરલ રિસર્ચ

(આઈસીએઆર)ના માંગીલાલ
જાટ, રિસર્ટ એન્ડ ઇન્ફોર્મેશન
સિસ્ટમ ફોર ડેવલપિંગ કન્ટ્રીઝ
(આરઆઈએસ)ના પ્રતાપસિંઘ
બિરથાલ તથા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ
ઇકોનોમિક ગ્રોથ (આઈઈજી)ના
સેડિશિપ્પા જનાર્થનન બાલાજીએ
સંયુક્તપણે 'બિયોન્ડ ધી ગ્રીન
રિવોલ્યુશન: અનરેવેલિંગ ન્યૂ
ડાયનેમિક્સ ઓફ ઇન્ડિયાઝ
એગ્રીકલ્ચરલ સિસ્ટમ ટ્રાન્સફોર્મેશન'
નામના લખેલા સંશોધન પત્રમાં
જણાવાયું હતું કે હરિતક્રાંતિના
સમયથી લઈને અત્યાર સુધીમાં
દેશમાં કૃષિ ક્ષેત્રનો ત્રણ તબક્કામાં
વિકાસ થયો છે. ૧૯૬૭થી
૧૯૯૫માં ટેકનોલોજીના
ઉપયોગથી અનાજનું ભરપૂર
ઉત્પાદન થયું.

૧૯૬૬થી ૨૦૧૪ સુધીમાં
માગના આધારે વિકાસ થયો. જ્યારે
૨૦૧૫થી શરૂ થયેલા ત્રીજા
તબક્કામાં સ્થિરતા ઉપર આધારિત
વૈવિધ્ય જોવા મળ્યું. સંશોધન
પત્રમાં આ ત્રણેય તબક્કાઓમાં
એગ્રીકલ્ચરલ સિસ્ટમની માળખાકીય
પરિવર્તનની ગતિનો તથા તેની
પાછળ રહેલા પરિબળોનો જે
અભ્યાસ કરવામાં આવ્યો હતો, તે
૨જૂ કરવામાં આવ્યો હતો.
૧૯૬૭થી ૧૯૯૫ અને ૧૯૯૬થી
૨૦૧૪ સુધીના પહેલા બે
તબક્કામાં કૃષિ ક્ષેત્રનો લગભગ
સરેરાશ ૩ ટકાના દરે વિકાસ થયો
હતો. ત્યાર બાદ ૨૦૧૫થી શરૂ

કૃષિ ક્ષેત્રનો દેખાવ મુખ્ય કૃષિ પેદાશોના ઉત્પાદનમાં વાર્ષિક વધારો			
કૃષિ પેદાશનું નામ	(લાખ ટન) ૧૯૬૭થી ૧૯૯૫* ટેકનોલોજી આધારિત	૧૯૯૬- ૨૦૧૪ માગ આધારિત**	૨૦૧૫થી અત્યાર સુધી સાતત્ય આધારિત**
અનાજ	૪૧	૩૮	૮૪
ધાન્ય	૪૦	૩૬	૭૮
કઠોળ	૦૧	૦૩	૦૬
તેલીબિયાં	૦૫	૦૬	૦૮
કોટન - ૩	૦૨	૧૩	૦.૬
ફળો-શાકભાજી	૨૩	૭૭	૭૬
ફળો	૦૮	૨૭	૨૬
શાકભાજી	૧૫	૫૦	૫૦
દૂધ	૧૫	૩૮	૧૦૦

*ધાન્યના વધુ ઉત્પાદનનો સમય ૧૯૬૭-૧૯૯૫

**વૈવિધ્યવાળો સમય - ૧૯૯૬-૨૦૧૪ - ૨૦૧૫થી અત્યાર સુધી

થયેલા ત્રીજા તબક્કામાં તે વધીને
૪.૫ ટકા થયો હતો. પહેલા
તબક્કામાં અનાજ ક્ષેત્રનો સૌથી
વધુ વિકાસ થયો હતો. બીજા
તબક્કામાં પશુઓની સંખ્યા વધી
હતી તથા હોર્ટિકલ્ચર (બાગાયતી
ખેતી)નો વિકાસ વધુ થયો હતો.
જોકે કૃષિ ક્ષેત્રમાં ૨૦૧૫ પછીનો
વિકાસ વધુ વિસ્તૃત હતો.
ટેકનોલોજીકલ સંશોધન અને સ્થિર
વિકાસ ઉપરના વધતાં જતાં ભારને
કારણે મોટા ભાગની કોમોડીટીનું
ઉત્પાદન વધ્યું હતું, એમ તે

સંશોધન પત્રમાં જણાવાયું હતું.
૨૦૧૫ પછીના સમયમાં કૃષિ
ક્ષેત્રનો સરેરાશ વિકાસદર ૪.૫
ટકાથી વધ્યો હતો. કૃષિ ક્ષેત્રના
વિકાસમાં વૈવિધ્યકરણનો અગત્યનો
ફાળો હતો. અનાજના ભરપૂર
ઉત્પાદનને કારણે કૃષિ ક્ષેત્રના
નીતિગત માળખાનો વિકાસ વધ્યો
હતો. ૨૦૧૫ પછી અનાજના પ્રચુર
ઉત્પાદન અને ઉચ્ચ મૂલ્યવાળી
કૃષિપેદાશોનું ઉત્પાદન વધવાને
કારણે કૃષિ ક્ષેત્રનો વિસ્તૃત વિકાસ
થયો હતો.

વૈશ્વિક કપાસ બજારમાં સપ્લાયની તંગી અને ખપતમાં વધારો

વર્ષાત સ્ટોક છ વર્ષના તળિયે સરકવાની શક્યતા વચ્ચે ભાવની આગામી દિશા કઈ?

મુંબઈ, તા. ૨૯ સપ્ટેમ્બર
વર્ષ ૨૦૨૬ દરમિયાન વૈશ્વિક કપાસ બજારમાં ઘટતો સપ્લાય, મજબૂત મિલ ખપત અને ભૌગોલિક રાજકીય તણાવના પગલે ભાવોને સતત ટેકો સાંપડી રહ્યો છે. ઓગસ્ટ મહિનામાં વાર્ષિક સર્વોચ્ચ સપાટી નોંધાવ્યા બાદ નફાટ્રપી વેચવાલીના કારણે આંતરરાષ્ટ્રીય વાયદા બજાર આઈસીઈ કોટનમાં ક્રેકશન આવ્યું છે, પરંતુ વૈશ્વિક સ્તરે સપ્લાય-ડિમાન્ડ બેલેન્સ શીટ હજુ પણ પ્રમાણમાં અત્યંત ટાઈટ હોવાના સ્પષ્ટ સંકેતો મળી રહ્યા છે.

કોટક નીઓના વિશ્લેષક રિતેશ કુમાર સાહુના જણાવ્યા અનુસાર, વર્ષ ૨૦૨૬ના આરંભે આઈસીઈ કોટન વાયદો આશરે ૬૦.૯૦ સેન્ટ પ્રતિ પાઉન્ડના નીચલા સ્તરે ટ્રેડ થઈ રહ્યો હતો, જ્યાંથી ઓગસ્ટ મહિનામાં ભાવ ઊછળીને ૯૩.૭૦ સેન્ટની ટોચે પહોંચ્યો હતો. આમ, ફેબ્રુઆરીના તળિયેથી ઓગસ્ટની ટોચ સુધી કપાસમાં આશરે ૫૪ ટકાની તોલિંગ તેજી જોવા મળી હતી. સપ્ટેમ્બર મહિનામાં નફાવસૂલીના પગલે ભાવ ઘટીને આશરે ૮૦ સેન્ટ આસપાસ આવી ગયા હોવા છતાં, વાર્ષિક ધોરણે બજારમાં

હજુ પણ આશરે ૨૮ ટકાની તેજી જળવાયેલી છે તેમજ વર્ષ-દર-વર્ષના ધોરણે ભાવ આશરે ૨૫ ટકા ઊંચા છે. ચાર વર્ષના સતત નેગેટિવ કલોઝિંગ બાદ વર્ષ ૨૦૨૬માં કપાસનું બજાર પોઝિટિવ બંધ રહેવાની પ્રબળ શક્યતા આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે મહત્વપૂર્ણ વળાંક દર્શાવે છે.

વૈશ્વિક કપાસ બજારમાં સૌથી મહત્વપૂર્ણ ફેરફાર ઉત્પાદન અને વાસ્તવિક ખપત વચ્ચે વધી રહેલા અંતરનો છે. યુએસ ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ એગ્રીકલ્ચરના વર્ષ ૨૦૨૬-૨૭ ના અંદાજ અનુસાર, વૈશ્વિક કપાસ ઉત્પાદન વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ના ૧,૨૧૯ લાખ ગાંસડીથી ઘટીને ૨૦૨૬-૨૭માં ૧,૧૭૩ લાખ ગાંસડી રહેવાની ધારણા છે, એટલે કે ઉત્પાદનમાં આશરે ૪૬ લાખ ગાંસડીનો ઘટાડો થશે. બીજી તરફ, વૈશ્વિક મિલ ખપત ૧,૨૧૧ લાખ ગાંસડીથી વધીને ૧,૨૨૯ લાખ ગાંસડી પહોંચવાનો અંદાજ છે, જે વપરાશમાં ૧૮ લાખ ગાંસડીનો વધારો દર્શાવે છે. આ આંકડો છેલ્લા છ વર્ષની સર્વોચ્ચ સપાટી છે અને સતત બે સીઝનથી વૈશ્વિક ખપત ૧,૨૦૦ લાખ ગાંસડીથી વધુ રહેવાની સંભાવના દર્શાવે છે કે નબળા પુરવઠા સામે ટેક્સટાઈલ સેક્ટરની માંગ મજબૂત દબાણ જાળવી રાખશે.

ઉત્પાદન ઘટવા અને વપરાશ વધવાના સીધા પરિણામે વૈશ્વિક એન્ડિંગ સ્ટોક પર ભારે દબાણ સર્જશે. વર્ષ

૨૦૨૫-૨૬માં વૈશ્વિક કેરી-ઓવર સ્ટોક આશરે ૭૯૮ લાખ ગાંસડી હતો, જે વર્ષ ૨૦૨૬-૨૭ના અંતે ૫૫ લાખ ગાંસડી ઘટીને આશરે ૭૪૩ લાખ ગાંસડી રહેવાનો અંદાજ છે. અહેવાલ મુજબ આ છેલ્લાં છ વર્ષનું સૌથી નીચું સ્ટોક સ્તર હશે. સ્ટોક ઘટવાથી બજારમાં ઉપલબ્ધતાનું માર્જિન અત્યંત સાંકડું બન્યું છે, જેના કારણે ઉત્પાદનમાં સામાન્ય વિશેષ કે અણધારી માંગ ઊભી થતાં ભાવોમાં ઝડપી તેજીની પ્રતિક્રિયા જોવા મળી શકે છે.

દેશવાર ઉત્પાદનની સમીક્ષા કરીએ તો મોટાભાગના અગ્રણી ઉત્પાદક દેશોમાં ઘટાડો જોવા મળી રહ્યો છે. વર્ષ ૨૦૨૬-૨૭માં ચીનનું ઉત્પાદન વાર્ષિક ધોરણે ૨૩ લાખ ગાંસડી ઘટીને ૩૩૫ લાખ ગાંસડી રહેવાનો અંદાજ છે. આ ઉપરાંત, ઓસ્ટ્રેલિયામાં ઉત્પાદન ૧૫ લાખ ગાંસડી ઘટીને ૧૨૭ લાખ ગાંસડી, અમેરિકામાં ૭ લાખ ગાંસડી ઘટીને ૧૪૦ લાખ ગાંસડી, તુર્કીમાં ૭ લાખ ગાંસડી ઘટીને ૩૧ લાખ ગાંસડી અને બ્રાઝિલમાં ૩ લાખ ગાંસડી ઘટીને ૧૬૭ લાખ ગાંસડી રહેવાની ધારણા છે.

વિશ્વના સૌથી મોટા ઉપભોક્તા ચીનનું બજાર હાલ સર્વાધિક નજર હેઠળ છે. શિનજિયાંગ પ્રાંતમાં વાવેતર ઘટવા છતાં ચીનની વાર્ષિક ખપત આશરે ૮૪ લાખ ટન

અને આયાત ૧૫ લાખ ટન રહેવાનો અંદાજ છે. ચીન સરકાર શિનજિયાંગના કપાસ માટે ટાર્ગેટ પ્રાઈસ સપોર્ટ જારી રાખી રહી છે અને સ્થાનિક ઉપલબ્ધતા વધારવા સ્ટેટ રિઝર્વમાંથી કપાસનું વેચાણ કરી રહી છે. જોકે, ટૂંકા ગાળામાં ઉપલબ્ધતા વધાર્યા બાદ ભવિષ્યમાં રિઝર્વની ભરપાઈ કરવા ચીને આયાત વધારવી પડશે.

રિતેશ કુમાર સાહુના મતે ઈરાન સંબંધિત ભૌગોલિક રાજકીય તણાવ અને ફૂડ ઓઈલમાં ઓગસ્ટના અંત સુધીમાં આવેલી ૫૧ ટકાની તેજીએ પણ કપાસના સેન્ટિમેન્ટને ટેકો આપ્યો હતો. ફૂડ વધવાથી સિન્થેટિક ફાઈબર મોંઘા થાય છે, જે કપાસને સ્પર્ધાત્મક લાભ આપે છે. જોકે કપાસ અને પોલિએસ્ટર વચ્ચેનો ભાવ તફાવત હજુ પણ મોટો પડકાર છે.

આ વૈશ્વિક સમીકરણો વચ્ચે ભારતીય કપાસ બજારને પણ આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરેથી મજબૂત સપોર્ટ મળી શકે છે. જોકે સ્થાનિક સ્તરે વાસ્તવિક ઉત્પાદન, મંડીઓમાં નવી આવકોનું પ્રમાણ, સ્થાનિક મિલોની માંગ અને નિકાસ વેપાર આગળની દિશા નક્કી કરશે. ભવિષ્યમાં ઓસ્ટ્રેલિયામાં હવામાન, યુએસ એક્સપોર્ટ સેલ્સ, વૈશ્વિક ટેક્સટાઈલ માંગ, ચીનની આયાત, ફૂડ-પોલિએસ્ટરના ભાવ અને સરકારી પોલિશિંગ બજાર માટે નિર્ણાયક રહેશે.

નબળા ચોમાસા વચ્ચે ખરીફ વાવેતરમાં સુધારો

વિવિધ પાકમાં વાવેતર પાંચ વર્ષની સરેરાશથી વધુ

(એજન્સીસ)

નવી દિલ્હી, તા. ૨૯ સપ્ટેમ્બર
દેશના કેટલાક વિસ્તારોમાં ચોમાસું નબળું રહેવા છતાં ચાલુ ખરીફ સિઝનમાં ખેતી ક્ષેત્રે આશાનું કિરણ દેખાઈ રહ્યું છે. ખરીફ પાકનું કુલ વાવેતર લગભગ સામાન્ય સ્તરે પહોંચી ગયું છે અને કેટલાક મહત્વના પાકમાં વાવેતર પાછલા પાંચ વર્ષના સરેરાશ વિસ્તારની આસપાસ અથવા તેનાથી આગળ રહ્યું છે. જોકે, વરસાદની અસમાનતા અને સપ્ટેમ્બરમાં પણ વરસાદની અછતની શક્યતાને કારણે પાકની ઉપજ અંગે ચિંતા યથાવત્ છે.

કૃષિ મંત્રાલયના આંકડા મુજબ ૪ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૬ સુધી દેશમાં ખરીફ પાકનું કુલ વાવેતર ૧૦૮૬.૩૧ લાખ હેક્ટર થયું હતું. કિસિલના વિશ્લેષણ મુજબ આ વાવેતર સામાન્ય વિસ્તારના આશરે ૯૮ ટકા જેટલું છે અને ગયા વર્ષની સરખામણીએ લગભગ ૯૬ ટકા છે. એટલે કે વરસાદની શરૂઆતમાં રહેલી અનિશ્ચિતતા છતાં ખેડૂતો દ્વારા ખરીફ વાવેતરમાં મોટો ઘટાડો થયો નથી.

ખરીફ સિઝનમાં ખાસ કરીને કઠોળ પાકમાં સાદું પ્રદર્શન રહ્યું છે. તુવેર, અડદ જેવા પાકના વાવેતરમાં વધારો નોંધાયો છે. ૨૮ ઓગસ્ટના

સત્તાવાર આંકડા મુજબ કઠોળનું કુલ વાવેતર ૧૧૫.૦૫ લાખ હેક્ટર થયું હતું, જે ગયા વર્ષની સમાન અવધિના ૧૧૩.૬૬ લાખ હેક્ટર કરતાં વધુ છે. તુવેરનું વાવેતર ૪૪.૫૯ લાખ હેક્ટર અને અડદનું ૨૪.૬૯ લાખ હેક્ટર રહ્યું હતું.

જાડા અનાજમાં પણ કેટલીક સકારાત્મક બાબતો જોવા મળી છે. બાજરીનું વાવેતર ૬૪.૬૮ લાખ હેક્ટર અને જુવારનું ૧૩.૪૧ લાખ હેક્ટર રહ્યું હતું. જોકે ચોખા, મકાઈ અને કેટલાક તેલીબિયાં પાકમાં ગયા વર્ષની સરખામણીએ વાવેતર ઓછું રહ્યું છે. ચોખાનું વાવેતર ૨૮ ઓગસ્ટ સુધીમાં ૪૧૪.૧૦ લાખ હેક્ટર હતું, જ્યારે ગયા વર્ષે આ જ સમયગાળામાં ૪૨૮.૪૬ લાખ હેક્ટરમાં વાવેતર થયું હતું.

ચોમાસાની સ્થિતિ હજી પડકારજનક છે. હવામાન વિભાગના આંકડા અનુસાર જૂન મહિનામાં દેશમાં સામાન્ય કરતાં ૩૫ ટકા ઓછો વરસાદ નોંધાયો હતો. જુલાઈમાં વરસાદમાં થોડો સુધારો થયો હતો, પરંતુ દેશના અનેક વિસ્તારોમાં વરસાદની અછત ચાલુ રહી હતી. ઓગસ્ટ બાદ સપ્ટેમ્બરમાં પણ વરસાદ નબળો રહેવાની ચિંતા ઊભી થઈ છે.

આ સ્થિતિમાં હવે મુખ્ય ચિંતા વાવેતરના વિસ્તાર કરતાં પાકની ઉપજ અંગે છે. ખાસ કરીને કપાસ, બાજરી, મકાઈ, તુવેર, મગફળી અને સોયાબીન જેવા પાકો વરસાદ પર વધુ નિર્ભર હોવાથી

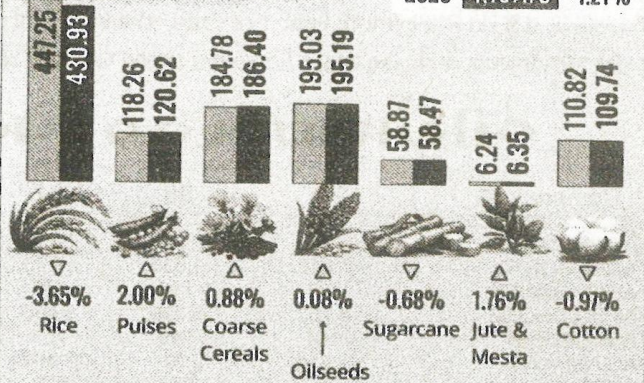
Acreage of Major Kharif Crops

Total sown area in lakh hectare

As on September 25

2025 1,121.25

2026 1,107.70 -1.21%

Source: Ministry of Agriculture & Farmers Welfare

KBK Infographics

વરસાદની અછત તેમની ઉપજને અસર કરી શકે છે. કિસિલે પણ ઓછા સિંચાઈ વિસ્તાર ધરાવતા આવા પાકોને વરસાદની અછતથી વધુ જોખમ હોવાનું જણાવ્યું છે.

કૃષિ નિષ્ણાતોના મતે, ખરીફ વાવેતર સામાન્ય સ્તરની નજીક પહોંચતા ખેડૂતો અને બાધ પુરવઠા માટે સકારાત્મક સંકેત છે, પરંતુ અંતિમ ઉત્પાદન માટે આગામી અઠવાડિયાના વરસાદનું પ્રમાણ અને વિતરણ નિર્ણાયક રહેશે. ખાસ

કરીને સપ્ટેમ્બરનો વરસાદ જમીનમાં ભેજ જાળવવા ઉપરાંત આગામી રવી સિઝનના વાવેતર માટે પણ મહત્વપૂર્ણ બનશે. ઓછો વરસાદ રહ્યો તો રવી પાકના વાવેતર અને ઉત્પાદન પર પણ તેની અસર પડી શકે છે.

આથી, નબળા ચોમાસા વચ્ચે ખરીફ વાવેતરનું સામાન્ય સ્તરે ટકેલું રહેવું કૃષિ અર્થતંત્ર માટે રાહતજનક બાબત છે, પરંતુ અત્યારે તેને સંપૂર્ણ સફળ સિઝન કહી શકાય નહીં.